

Szent Mihály Hírlevél

A Lenti Római Katolikus Plébánia hírei – 11. évfolyam, 1. szám, 2024. február 14.

Hamvazószerda

Székely János püspök úr imádsága járvány idején

Mennyei Atyánk!

A Te irgalmas szívedhez sietünk a járvány napjaiban.
Bocsásd meg nekünk, hogy mohóságunkkal megsebeztük
a te teremtetett világot.

Bocsásd meg, hogy gyakran felszínes rohanás volt az életünk.

Taníts minket a csendre, az elmélyülésre.

Tanítsd a családokat, hogy újra felfedezzék a közös imádság ajándékát!

Segíts minket, hogy a járvány idején ne a félelem,
hanem a benned való bizalom,

és a másoknak való segítség vágya töltsön be minket.

Támogasd mennyei erőddel és véd meg az orvosokat és az ápolókat,

adj gyógyulást és bátorítást a betegeknek,

add, hogy a haldoklók érezzék a Te közelségedet,

az elhunytaknak pedig add meg, hogy beléphessenek
a Te örök szereteted országába.

Boldogságos Szűzanya, akit Édesanyánkul rendelt Krisztus a kereszten,

állj anyai szeretetteddel minden szenvedő mellett!

Szent II. János Pál Pápa, az irgalmasság titkának apostola,

könyörögj Egyházunkért és az egész világért! Amen.

Útmenti feszület
Lenti és Lentikápolna közt
Felújítva a hívek
adományából

Bűnbánati ima

Én Uram és Istenem! Szívem mélyéből bánom és fájlalom minden bűnömet egytől-egyig, mert megérdemeltem, hogy Te, igazságos *Bíró*m, ideig és örökké büntess miattuk; mert Irántad, legnagyobb *Jótevő*m iránt rút hálátlanságot követtem el általuk, de legkivált azért, mert velük Téged, legfőbb és minden szeretetre legméltóbb Istenemet bántottalak meg. Erős, elszánt a föltételem, hogy megjavítom életemet és többé nem vétkezem. Én Jézusom, szent véredre kérlek, adj hozzá erőt és kegyelmet! Amen.

(Driesch János: *A mennyország aranykulcsa*)

Háromnegyed évszázada történt

6. rész – A per

A Bíborost Budapesten, az Andrássy út 60. alatti ÁVH-központban hat héten át tartották fogva. Testi-lelki kínzásokkal, embertelen körülmények között akarták elfogadtatni vele a „nyomozási eredményt”, amit a belügyminiszter, *Kádár János* – aki akkor még Csermanek János néven szerepelt –, előre megfogalmazott. A **vádpontok**: „a demokratikus államrend és a köztársaság megdöntésére irányuló szervezkedés”, „hűtlenség” (kémkedés) „valutaüzérekedés”, amit a „terhelő adatok súlya alatt beismert”. Az első két vádpont nyilván a Boldogasszony Éve rendezvénysorozat körmeneteire és homíliáira épültek, utóbbi az amerikai útra, Ottawa városában rendezett Mária-világkongresszuson való részvételére.

Őszentsége **XII. Pius pápa** az alábbi sorokat küldte Magyarország érsekeihez és püspökeihez: *„Szeretett fiúknak, Mindszenty József bíboros, esztergomi érseknek vakmerő elfogatása és érseki székéből való eltávolítása mély fájdalommal sújtott Bennünket, mert ennek az érdemekben annyira gazdag egyházfőnek személyével kapcsolatban a vallás iránti köteles tiszteletnek és magának az emberi méltóságnak súlyos megsértését látjuk.*

Ezért a lelkiismeret és a kötelesség arra kényszerítenek Bennünket, hogy nyilvánosan kifejezést adjunk egyrészt fájdalomunknak és sajnálkozásunknak azért, amit az Egyház jogai ellen elkövettek, valamint a legmélyebb szomorúságnak és méltatlankodásnak, amelyet nemcsak a magyar katolikusok, hanem az egész világ katolikusai éreznek, és hogy ünnepélyesen tiltakozzunk az egész Egyházat ért súlyos igazságtalanság ellen.”

1949. február 3-5. között zajlott **I. fokon a tárgyalás**, a Budapesti Népbíróóság különtanácsa előtt *Olti Vilmos* elnökletével. A vád képviselője *Alapy Gyula* népügyész volt. Jelen voltak a védőügyvédek is. A tárgyalás az V. kerületi Markó utcai törvényszéken folyt mint „nyilvános tárgyalás”, de a sajtó képviselőin kívül csak válogatott személyek mehettek be.

1948 novembere és 1949 januárja között nagyjából húsz embert vettek őrizetbe, akiknek valamilyen egyházi kötődése volt. Egy ideig az állambiztonság számára sem volt egyértelmű, kiket kellene szerepeltetni Mindszenty társaiként. A jog szakemberei korabeli dokumentumokat vizsgálva azt mondják, hogy a per konstruktőrei alapos vizsgálódás és mérlegelés után választották ki, kik szerepeljenek a Bíborossal együtt a vádlottak padján. A kihallgatások és a tárgyalás alatt a vádakat **sem terhelő tanúvallomás, sem tárgyi bizonyíték** nem igazolta, ezért a hivatkozott törvényhelyek alapján a vádlottak nem voltak elítélhetők a fölhozott cselekmények miatt. Az elnök és a népügyész a vádlottak vallomástöredékeinek „csúsztatásaival” igyekeztek hihetővé tenni a vádakat.

A vádlottak: I. rendű vádlott **Mindszenty József bíboros, hercegprímás**. II. rendű vádlott **Baranyay Jusztin egyetemi tanár**, ellene a vád: „*a demokratikus államrend és a köztársaság megdöntésére irányuló szervezkedés*”. III. rendű vádlott **Zakar András, a bíboros titkára**, ugyanazzal a váddal – hűtlenséggel kiegészítve. A IV. rendű vádlott **Esterházy Pál ház- és malomtulajdonos**, akiről nem lehet tudni, hogy került ebbe a perbe. A Hercegprímással nem is ismerték egymást. Őnála az előző pontokat még az üzérkedés egészítette ki. Az V-VI-VII. rendű vádlottak: **Nagy Miklós katolikus pap**, az Actio Catholica egyesület elnöke, **Ispánki Béla kollégiumi prefektus** és **Tóth László újságíró** voltak, a vád mindhármuk esetében hűtlenség.

Az első **ítélethirdetésre** 1949. február 8-án került sor. Mindszenty Józsefet életfogytiglani börtönre ítélték. Érdekes megjegyezni, hogy az ülnökök közül a független Kiszgazdapárt küldötte 15 évet, a Nemzeti Parasztpárté életfogytiglani börtönt, a Magyar Dolgozók Pártjának (Kommunista Pártnak) két ülnöke halálbüntetést javasolt. Baranyay Jusztint 15 év, Zakar Andrást 6 év, Esterházy Pált 15 év, Nagy Miklóst 3 év, Ispánki Bélát életfogytiglani, Tóth Lászlót 10 év fegyházra ítélték. A népügyész Mindszentyre halálbüntetést kívánt és föllebbezett.

Mindszenty József és vádlott társai

Az ítélet a nyugati országokban tiltakozást váltott ki. Az eljárás résztvevőit kiátkozták az egyházból. Mindez hiába történt, sem *XII. Pius pápa, fellépése sem a világ nagyvárosaiban lezajlott tüntetéssorozat* nem eredményezett változást.

A **brit kormány** jegyzéket intézett a magyar kormányhoz, mert a nagykövete számára nem biztosítottak helyet a tárgyaláson. A békeszerződés megsértését látták ebben. Az **amerikai külügyminiszter** azzal vádolta a magyar kormányt, hogy megvonja az alapvető emberi jogokat és a szabadságjogokat. 1949 áprilisában közös amerikai-angol javaslatra került sor: az ENSZ közgyűlés Mindszenty-perrel kapcsolatos vitájára hívják meg Magyarországot. **Truman amerikai elnök** azt nyilatkozta, hogy Magyarországon rendőrállam van, a nép nem felelős a kormány tetteiért. Az **ENSZ** közgyűlése napirendjére tűzte az ügy megtárgyalását. A szellemi élet jelesei többen tiltakoztak.

A tárgyalás II. fokon 1949. július 6-án kezdődött *Jankó Péter* elnökletével. Döntésre 9-én került sor. Mindszenty József, Esterházy Pál, Nagy Miklós és Tóth László ítéletét helybenhagyták; Baranyay Jusztinét 12 évre, Zakar Andrást 4 évre, Ispánki Bélát 15 év fegyházra változtatták, amit augusztus 16-án közöltek az elítéltekkel.

(Folytatjuk)

Egyházszakadások és ökumenikus mozgalmak

Jézus főpapi beszédében így szólt az Atyához: „*De nem értük könyörgők csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem; hogy **mindnyájan egyek legyenek**, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem. Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy **egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk...***” (Jn 17,20-22)

Már **Szent Pál** korintusiakhoz írt 1. leveléből látjuk, hogy a hívek „*túlságosan emberiek*”. Megjelennek az önálló gondolatok, nem törődve az „Írással”: „*Testvérek, Urunk, Jézus Krisztus nevére kérlek titeket, éljete mindnyájan egyetértésben, ne szakadjatok pártokra, legyetek egyek ugyanabban a lelkiületben, ugyanabban a felfogásban. Kloé hozzátartozói ugyanis azt a hírt hozták felőletek, testvérek, hogy pártokra szakadtatok. Arra gondolok, hogy akadnak köztetek, akik így nyilatkoznak: »Én Pállal tartok, én meg Apollóval, én Kéfással, én meg Krisztussal.« Talán megoszlott Krisztus?*” (Kor 1,10-13)

Az őskeresztény időkben is több alkalommal figyelhetjük meg, hogy bizonyos csoportok az egységből ki akarnak válni. Lehetetlen lenne mind felsorolni, emeljük ki az **ariánusokat**, Arius püspök követőit a 4. századból. Legfőbb tételük, hogy a Fiúisten nem öröktől való, hanem az Atyaisten „teremtménye”. Nem egylényegű, hanem hasonló lényegű az Atyával. Szent Márton, egyházmegyénk védőszentje, már püspöki kinevezése előtt is küzdött az ariánus nézetekkel szemben.

A középkori keresztény egyház keleti és a nyugati felének eltávolodása addig fokozódott, míg véglegesen kettévált, és 1054-ben megtörtént az első nagy egyházszakadás vagy nagy szkizma, amelynek következményeként kialakult a **római katolikus** (nyugati) és az **ortodox** (keleti) keresztény egyház.

A következő nagy szakadások a XVI. században történtek. Közülük négyet emelünk ki: **Luther Márton** (1483–1546) a protestáns reformáció szellemi atyja, lelkész, reformátor. Ágoston-rendi szerzetesként lett teológus és professzor, a wittenbergi egyetem bibliatanára. Reformjait sokáig az egységes egyház keretében szerette volna keresztülvinni. Miután ez nem sikerült, hittételei alapján **1517-ben** új felekezetet alakított, melynek tagjait **evangélikusoknak** vagy lutheránusoknak nevezik.

Kálvin János (1509–1564), francia származású svájci reformátor, keresztény tudós. Mint reformátor több helyen (pl. Genf, Strasbourg) hirdette gondolatait, míg **1542-ben** Genf város tanácsa véglegesen jóváhagyta a Kálvin által készített egyházi rendtartást. 1542-ben Kálvin átdolgozta és kiadta a Strasbourgban használt imádságos- és énekeskönyvet. Ugyanebben az évben jelent meg katekizmusa, amely azután több nyelvre lefordítva külföldön is elterjedt. Követői a **reformátusok** vagy kálomisták.

Dávid Ferenc (1520?–1579) erdélyi hitújító volt. 1565 körül kezdte az **unitárius** (Szentháromságot tagadó) tanokat hirdetni. A tordai országgyűlés (1568) az ő érvelésére iktatta törvénybe Erdélyben a szabad vallásgyakorlást. Báthory István uralkodása idején üldözték, a dévai várbörtönbe került, haláláig ott raboskodott.

A **baptista** mozgalom is a reformáció során jött létre. Az első baptista gyülekezetet 1609-ben Amszterdamban alapították. Jellemzőjük, hogy csak a megtérésre képes, hitvalló embereket keresztelik meg – elvetve a gyermekkori keresztelkedést – bemeztéssel, innen kapta a görög nyelvből eredő nevét (baptista = bemeztítő). Magyarországra jött misszionáriusai közül sokan lettek mártírok.

Ezután szőlunk az **ökumenizmusról**, a keresztények egységtörekvéséről. A görög eredetű szó (oikein = lakni) az egész lakott földet jelenti, ebből származtatják az egyetemes kereszténységet, a keresztények egységtörekvését. A megosztottság ellene mond Krisztus akaratának, botránkoztatja a világot.

Előbb 1910-ben Edinburghban a protestáns egyházak tartottak világkonferenciát, innen indult el az ökumenikus mozgalom. A különböző egyházak egybevetve tanításukat, elkezdtek a közös cselekvést, szociális és karitatív tevékenység terén.

1948-ban Amszterdamban megszületett az Egyházak Világtanácsa (Ökumenikus Tanács), ahol 147 egyház és 44 ország képviselőtében 351 küldött volt jelen. Itt fogalmaztak meg egy Krédót: *„Az Egyházak Világtanácsa azoknak az egyházaknak a társulása, melyek az Írások szerint megvallják, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Isten és Üdvözítő, és amelyek következtésképp igyekeznek együtt megvalósítani közös hivatásukat az egy Isten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek dicsőségére.”*

A *római katolikus egyház* nem tagja a Világtanácsnak, de egyre elmélyültebb párbeszédet folytat az egyes keresztény felekezetekkel. *XXIII. János pápa* uralkodásával és a *II. Vatikáni Zsinattal* (1962–65), majd *VI. Pál* és *II. János Pál pápa* nyilatkozataival állt be döntő fordulat. Ennek eredménye az újra megtalált testvériség, a szolidaritás, az emberiség szolgálata, közeledés Isten Igéjében és az istentiszteletben, a többi keresztények értékeinek megbecsülésében, a dialógus folytatásában.

A 20. századtól évente megtartják az ökumenikus imahetet. Az első alkalmat egy katolikus pap, Paul Wattson kezdeményezte: az egységért hirdetett imanyolcadra felekezeti hovatartozástól függetlenül mindenkit meghívtak 1908. január 18–25. között. Az egység nem jelent uniformizálást: az egyes egyházak megőrizhetik egymást gazdagító különbözőségeiket. Az ökumenizmus lelke: a közös ima és a megtérés.

Plébániánk a KÉSZ csoport kezdeményezésére 2012 óta rendszeresen részt vesz az ökumenikus imahétben, a keresztények egységéért végzett imaalkalmakon, melyre minden évben január 3. hetében kerül sor. Csak a COVID-járvánnyal kapcsolatos előírások miatt maradt el két évben a közös ima: 2020-ban és 2021-ben.

Imák, énekek olvasóinktól

Antal Józsefné gyűjteményéből idézünk egy aranymenyegzős éneket. Annus néni egykor a máhomfai templom előimádkozója és énekvezetője volt. Hagyatékából ezt az éneket Ribarics Józsefné adja közre.

1. Mi A-tyánk, ki fenn az ég - ben u - ral- ko - dol fe - let-tünk,

Egy a- rany-me- nyeg- zős pá - rért Te- hoz-zád e - se - de- zünk.

Ím e - lőt- ted le - bo - rul- nak, tisz- ta szív- vel há - lát ad- nak,

Kér- nek ve-lünk, hogy add rá - jok meny-nye- i ál - dá - so - dat.

2. Ötven éve a templomban oltár elé térdeltek,
Oltárodnál ők egymásnak szent hűséget esküdtek.
El nem hagylak holtomiglan, te se hagyj el holtodiglan!
Megtartották esküjüket, mint igaz pár úgy éltek.
3. Ötven éve még mint ifjak léptek szent oltárodhoz,
Szerelmüknek édes lángja hozta őket Jézushoz.
Ma mint idős jó emberek, hálát adnak itt teneked,
Hogy e hosszú éveken át megoltalmaztad őket.
4. Ne hagyd őket ezután se Boldogságos Szűzanya,
Szent oltalmad gyámolítsa őket agg napjaikba'.
Majd ha eljő a végóra s hívja őket távozóra,
Jézus, Mária, Szent József mennybe vezesse őket!

Kérjük olvasóinkat, ha ismernek olyan imákat, verseket, énekeket, melyeket mai könyvek nem tartalmaznak, küldjék el szerkesztőségünk e-mail címére: belvira64@gmail.com, vagy – akár kézzel írva – átadhatják a sekrestyében.

Plébániánk életéből

Néhány adat a plébánia elmúlt évéről: a 2023-as évben a plébánia területén 51 **keresztelés** volt, tavasszal 40 fő járult **először szentáldozáshoz**, a **bérmálkozók** száma 34 fő volt. 64 **elhunyt**nak szenteltük be a sírját és vigasztaltuk gyászoló családját, közülük 21 főt erősítettünk meg a betegek kenetével.

Lentiben Szent János napján, december 27-én az esti misén került sor a hagyományos **bor-szentelésre**. A szertartásra a Kertbarát Kör Egyesület tagjai hozták terményeiket. Képünkön középen a szertartást végző papok a borosgazdákkal.

Január 12-én, a **doni áttörés** évfordulóján, az esti szentmisét követően imával emlékeztünk a tragédia áldozataira.

Ebben az évben január 21-28. között volt az **ökumenikus imahét**. Január 21-én, vasárnap Rédcisen imádkoztak a hívek a keresztények egységéért, ahol Szakál Zoltán református lelkész hirdette Isten Igéjét. A lenti hívek közül többen vettek részt a katolikusok, reformátusok és evangélikusok imaóráján.

Január 27-én, vasárnap délelőtt a 8.30-kor kezdődő szentmisével kezdődött el a „Kerkai Jenő-emlékév” Csesztregen, melynek fő célja a 120 éve született jezsuita szerzetes életének és munkásságának megismertetése. A misét dr. Márfi Gyula nyugalmazott érsek celebrálta, az emlékévet Vigh László, a térség országgyűlési képviselője nyitotta meg. A szentmisét követően az érsek úr bemutatta *Az Istenkeresés útjain* című könyvét. A rendezvényen részt vett a lenti KÉSZ Csoport is.

Január 27-én vasárnap este a 18.00-kor kezdődő szentmisén a „Rád találtam” Dicsőítő Csoport szolgáltattott **gitáros zenét** Sziráki Péter vezetésével.

Az **elsőáldozás** tervezett időpontja: 2024. május 12., vasárnap a 10.00-kor kezdődő szentmise keretében.

A **bérmálkozás** tervezett időpontja: 2024. április 14-e 10.00 óra

Verseghy Ferenc

A' keresztfa mellett álló Szűz Anya

Kesergő Anya Megváltónknak / ím! a' keresztfa mellett áll,
hol bűneinkért Alkotónknak / szent szívét gyötri a' halál.
Átjárja tör gyanánt mellyének / szűz rejtekét a fájdalom.
Könyár gyanánt forr bús szemének / mélyéből a' sok siralom.

Oh! mint zokog, mély sóhajtási / mint tépdeshet szét jajjait,
midőn fájdalmas pillantási / Fiának látták kínnyait!
A' szűszorító ájulások / mikint öldöklék kebelét,
midőn a' kínos haldoklások / Jézusnak végzik életét.

Nincs, a' ki sírva ne fakadgyon, / e' Szűznek látván bánatit.
Nincs szív, melly bura ne olvadgyon, / ha megfontolgya kínnyait.
Szenvedni látta Ő népének / gonosszágaért szent Fiát,
érkezni végét életének, / mély sebre nyílni oldalát.

Nyerd, szűz Anyánk! szent szerelemnek / szikkadhatatlan kútfeje!
hogy minket is e' gyötrelmeknek / átjárjon üdvöz ereje.
Nyerd, hogy Fiadnak békítése / hálákra győzze szívünköt;
halála, szörnyű szenvedése / megüdvözítse lelkünköt.

(1820)

Verseghy Ferenc (1757–1822) felvilágosodás kori magyar költő, polihisztor, műfordító, irodalomszervező, nyelvész, énekes, hárfás, zeneszerző, pálos szerzetes, katolikus pap. Fontosabb művei: Rikóti Mátyás (verses regény), Gróf Kaczajfalvi László, avagy a természetes ember (satíra), Vak Béla (regény), Magyar grammatika (nyelvtudományi könyv – „a' magyar nemzeti iskolák számára”).

A Szent Mihály Hírlevél a Lenti Római Katolikus Plébánia lapja.
Megjelenik kéthavonta, a páros számú hónapokban.

Szerkesztő: Balás Endre, lektor: Domonkos Dóra,
a kiadásért felel: Lendvai Zoltán János plébános.

Elérhetőség: 8960 Lenti, Templom tér 4. Telefon: 06-92/951-529

E-mail: belvira64@gmail.com Plébániánk honlapja: lentiplebania.hu

Hírleveleink letölthetőek a honlapról: lentiplebania.hu/hirlevel